

PROFESIJAS STANDARTS

Reģistrācijas numurs PS 0221

Profesija

Jurists

Kvalifikācijas līmenis

Piektā līmeņa profesionālā kvalifikācija ar profesionālās augstākās izglītības maģistra grādu tiesību zinātnē, kas piešķirts pēc vismaz piecus gadus ilgām tiesību zinātnes studijām, vai arī ne vēlāk, kā 2007.gadā iegūta piektā līmeņa profesionālā kvalifikācija bez maģistra grāda, ja to apliecina valsts atzīts augstākās izglītības diploms.

Nodarbinātības apraksts

Jurists var veikt tiesneša, prokurora, advokāta, zvērināta notāra, zvērināta notāra palīga un tiesu izpildītāja darbu, kā arī ieņemt amatus valsts un pašvaldību institūcijās, iestādēs, autonomajos publisko tiesību subjektos, komercsabiedrībās, nodibinājumos, nevalstiskajās, starptautiskajās un pārnacionālajās organizācijās.

Jurists civilprocesā, kriminālprocesā, administratīvajā procesā, disciplinārlietās, kā arī starptautisko un pārnacionālo tiesību jomā patstāvīgi veic darbības, kas saistītas ar materiālo un procesuālo tiesību normu un tiesību principu piemērošanu, tiesu prakses un tiesību doktrīnas izmantošanu, kā arī veic citus darbus atbilstoši ieņemas amata aprakstam. Jurists veic normatīvo aktu un juridisko dokumentu sagatavošanu, spriež tiesu, uzstājas kā pārstāvis, aizstāvis vai valsts apsūdzības uzturētājs tiesā.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Tiesību avotu pārzināšana un tiesību normu piemērošana.	1.1. Pārzināt Latvijas, starptautisko un pārnacionālo tiesību sistēmu. 1.2. Izmantot patstāvīgos tiesību avotus un tiesību palīgavotus. 1.3. Pastāvīgi sekot izmaiņām normatīvajos tiesību aktos. 1.4. Sekot tiesu praksei un tiesību doktrīnas attīstībai.
2. Juridisko metožu izmantošana.	2.1. Pārzināt juridiskās metodes. 2.2. Izvēlēties juridiskās problēmas atrisināšanai lietderīgāko juridisko metodi. 2.3. Sistemātiski un racionāli piemērot juridiskās metodes attiecīgās problēmas atrisināšanai.
3. Juridiska rakstura darbību veikšana atbilstoši profesionālajai specifikai.	3.1. Konsultēt personas juridiskajos jautājumos. 3.2. Pārstāvēt personas juridisku jautājumu risināšanā. 3.3. Veikt aizstāvja funkcijas. 3.4. Veikt procesa virzītāja funkcijas civilprocesā, administratīvajā procesā un kriminālprocesā. 3.5. Izstrādāt un apliecināt juridiskos dokumentus. 3.6. Sagatavot normatīvo tiesību aktu projektus.
4. Juridiskās informācijas apstrāde.	4.1. Pētīt juridisko informāciju. 4.2. Atlasīt nepieciešamo juridisko informāciju. 4.3. Sistematizēt iegūto juridisko informāciju. 4.4. Izmantot iegūto informāciju lēmumu pieņemšanā. 4.5. Veikt profesionālu un/vai zinātnisku pētniecību atbilstoši profesionālajai un ieņemamā amata specifikai.
5. Profesionālā tālākizglītība.	5.1. Piedalīties tālākizglītojošosursos un semināros. 5.2. Piedalīties zinātniskās un praktiskās konferencēs. 5.3. Pastāvīgi veidot iemaņas darbā ar jaunākajām informācijas tehnoloģijām. 5.4. Pilnveidot svešvalodu zināšanas.

Īpašie faktori, kas raksturo darba vidi

- Organizatoriskie faktori – darbs pārsvarā tiek veikts individuāli vai arī darba grupas sastāvā.

Īpašas prasības uzdevumu veikšanai

- Reglamentētajās juristu profesijās un attiecībā uz profesionālās kvalifikācijas atzīšanu jāņem vērā arī 2001. gada 20. jūnija likuma “Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu” noteikumi.

Prasmes

Kopīgās prasmes nozarē	Specifiskās prasmes profesijā	Vispārējās prasmes/spējas
<ul style="list-style-type: none"> Izmantot un piemērot juridiskās teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas jebkurā darbā un amatā. Brīvi pārvaldīt valsts valodu, pārzināt juridisko terminoloģiju un tās lietojumu valsts valodā. Brīvi pārvaldīt vismaz vienu svešvalodu, pārzināt šīs valodas juridisko terminoloģiju un tās lietojumu. Sarunvalodas līmenī pārvaldīt vismaz vēl vienu svešvalodu. Lietot datorprogrammas un citas informācijas tehnoloģijas. Uzglabāt dokumentus, ievērojot lietvedības, datu aizsardzības un konfidencialitātes noteikumus. 	<ul style="list-style-type: none"> Brīvi orientēties Latvijas, pārnacionālajā un starptautiskajā tiesību sistēmā. Izmantot tiesību avotus un piemērot tiesību normas. Orientēties Latvijas valsts un pašvaldību institucionālajā sistēmā. Precīzi identificēt juridiskās problēmas un šo problēmu atrisināšanai nozīmīgos faktus. Izmantot juridiskās metodes juridisko problēmu un konfliktu risināšanā. Sagatavot, organizēt un veikt juridisko problēmu atrisināšanai nepieciešamās tiesiskās darbības materiālo un procesuālo tiesību jomā. Izstrādāt juridiskos dokumentus, kā arī normatīvo tiesību aktu projektus. Atlasīt un apstrādāt darba uzdevumu izpildīšanai nepieciešamo juridisko informāciju, izmantojot piemērotas juridiskās pētniecības metodes un informācijas tehnoloģijas. 	<ul style="list-style-type: none"> Spēt piemēroties jebkura ieņemamā amata prasībām un veikt atbilstošos darba pienākumus. Spēt pastāvīgi papildināt savas zināšanas, apgūt jaunu informāciju un iemaņas. Organizēt, plānot un kontrolēt savu un pakļauto darbinieku darbu. Veikt darbu patstāvīgi vai kolektīvi kopā ar juristu un citu profesiju pārstāvjiem. Spēt noteikt darba uzdevumu prioritātes. Pieņemt lēmumus un izrādīt iniciatīvu. Ievērot profesionālās ētikas noteikumus un vispārpieņemtās morāles normas. Izstrādāt un pilnveidot komunikatīvās iemaņas saskarsmē ar dažādu profesiju un vecuma cilvēkiem. Orientēties politiskajos, sociālajos un kultūras jautājumos valstī, reģionā un pasaulē.

Zināšanas

Zināšanas	Zināšanu līmenis		
	priekšstats	izpratne	pielietošana
Tiesību teorija			
Tiesību vēsture			
Konstitucionālās tiesības			
Administratīvās tiesības			
Administratīvais process			
Civiltiesību vispārīgā daļa			
Saistību tiesības			
Lietu tiesības			
Ģimenes tiesības			

Mantojuma tiesības			
Komerctiesības			
Darba tiesības			
Civilprocess			
Krimināltiesības			
Kriminālprocess			
Starptautiskās tiesības			
Eiropas Kopienu tiesības			
Vides tiesības			
Nodokļu tiesības			
Profesionālā ētika			
Lietišķā informātika			
Runas māksla			
1. svešvaloda			
2. svešvaloda			
Lietvedība			
Ekonomika			
Politikas zinātne			

Profesijas standarta izstrādes darba grupas sastāvs

- K.Balodis, Latvijas Universitātes Juridiskās fakultātes dekāns;
- G.Kaminska, individuāli praktizējoša zvērināta advokāte;
- M.Vāciete, Latvijas Republikas Ģenerālprokuratūra, Darbības analīzes un vadības departamenta prokurore;
- E.Ikvilds, zvērināta advokāta Linarda Muciņa birojs, zvērināts advokāts;
- I.Rihtere, zvērinātu advokātu biroja „V.Skudra un partneri“ zvērināta advokāte;
- A. Borovkovs, Latvijas Juristu biedrības priekšsēdētājs;
- K.Nešpora, Latvijas Republikas Tieslietu ministrijas Publisko tiesību departamenta Valsts un administratīvo tiesību nodaļas vadītāja;
- S. Kalnāja, IZM ministra padomniece juridiskajos jautājumos;
- B. Pintule, Latvijas Zvērinātu notāru padome

Konsultanti:

- J.Teivāns-Treinovskis, Daugavpils Universitāte, lektors;
- V.Rozenbergs, Latvijas Policijas akadēmija, inspektors-metodiķis;
- V.Purviņš, Sociālo Tehnoloģiju augstskola, lektors;
- T.Jundzis, Juridiskās koledža, direktors;
- I.Ziemele, Rīgas Juridiskā augstskola, profesore;
- N.Reich, Rīgas Juridiskā augstskola, rektors;
- A.Krasiņņikovs, Biznesa institūts Rimpak Livonija, rektors
- K.Strade-Rozenberga, Biznesa Augstskola Turība, Juridiskās fakultātes dekāne;
- T.Jurkeviča, Baltijas Krievu institūts,

Profesijas standarta eksperti

- V.Andrējeva, LR Finanšu ministrija, valsts sekretāre;
- V.Lokenbahs, A/S „DATI“, prezidents;
- I.Katlapa, Latvijas Juridiskais centrs, direktore;
- A.Borovkovs, Latvijas Juristu biedrība, priekšsēdētājs.